Grotulja kao inspiracija suvremene nastave

Ana Ćaleta, učitelj savjetnik

OŠ Trilj

28.siječnja 2020. godine

Trilj

Što je grotulja?

- ***Grotulja je niska oraha na špagu.***
- *U prošlosti su momci na derneku u Trilju za svetog Mihovila darivali grotulju curi koja im se sviđa i stavljali joj je oko vrata. Ako bi cura prihvatila grotulju, prihvatila bi time momkovu ljubav.*
- *Danas je grotulja triljski suvenir i daruje se s ljubavlju u različitim prigodama.*

- ***Zašto grotulja?*** *Smatramo kako je očuvanje kulturne baštine u vrijeme globalizacije od neizmjerne važnosti u očuvanju i samog identiteta naroda. Učenje o kulturnoj baštini svog kraja potiče i na poštivanje drugih naroda, običaja i različitosti.*

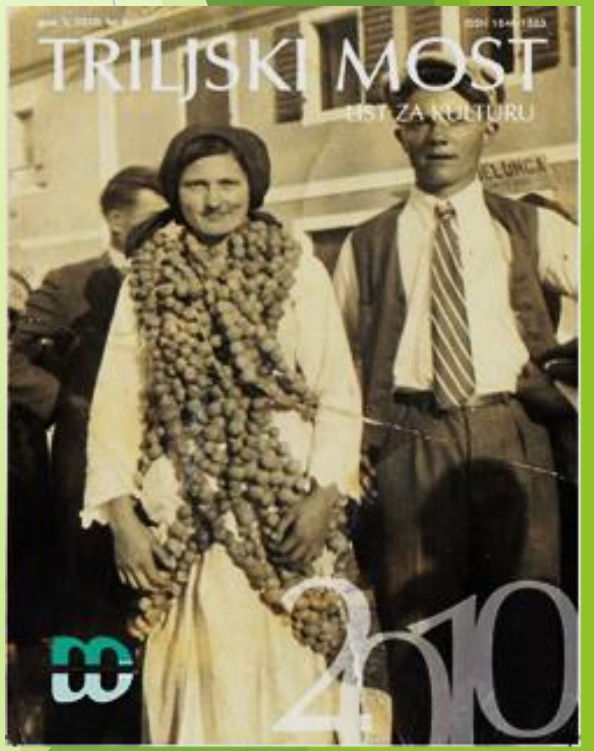

Mentalne mape
Rad u skupinama, suradničko učenje

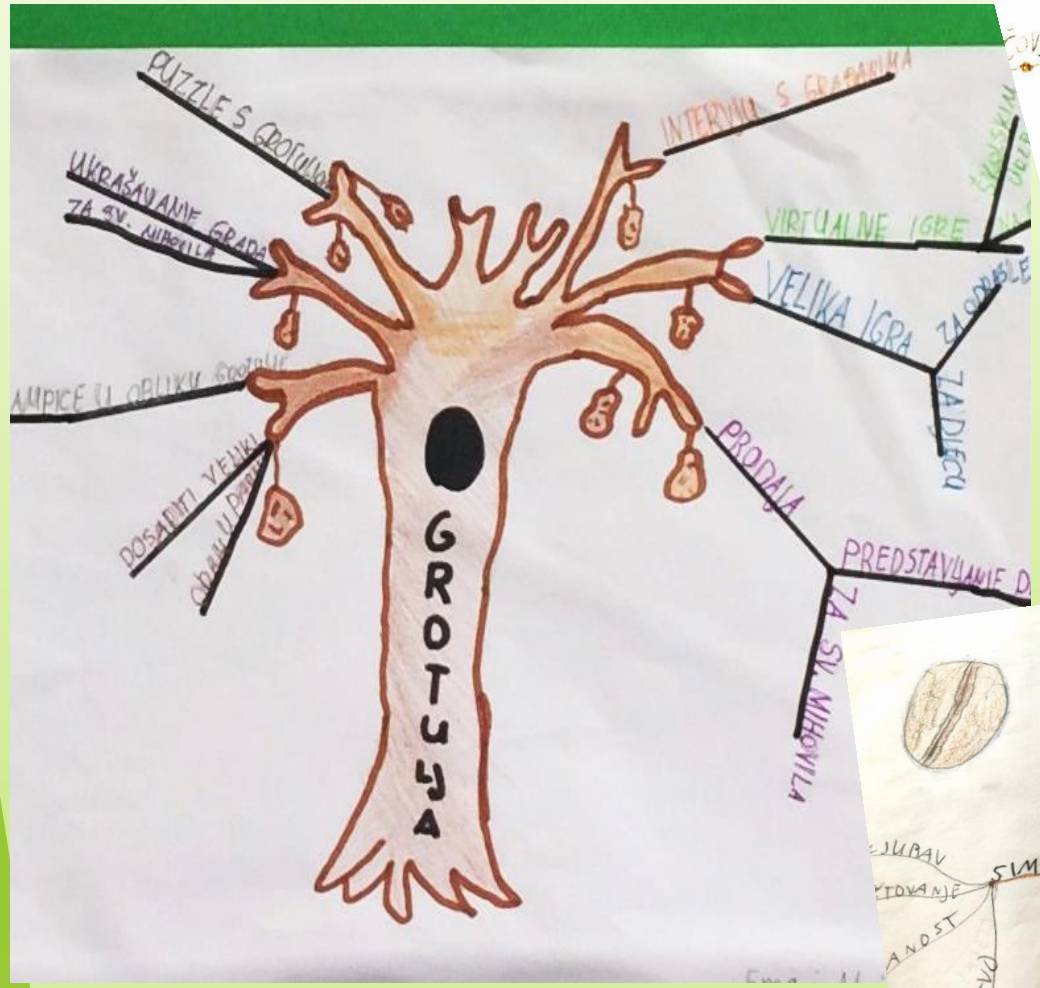

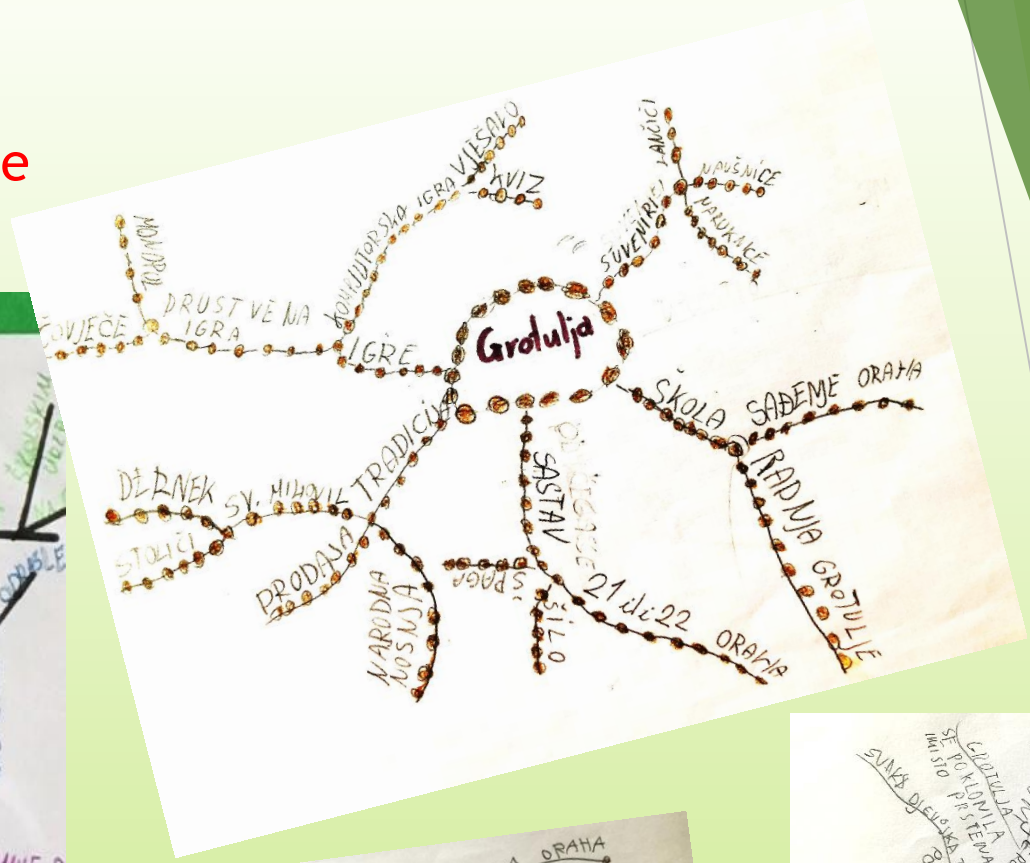

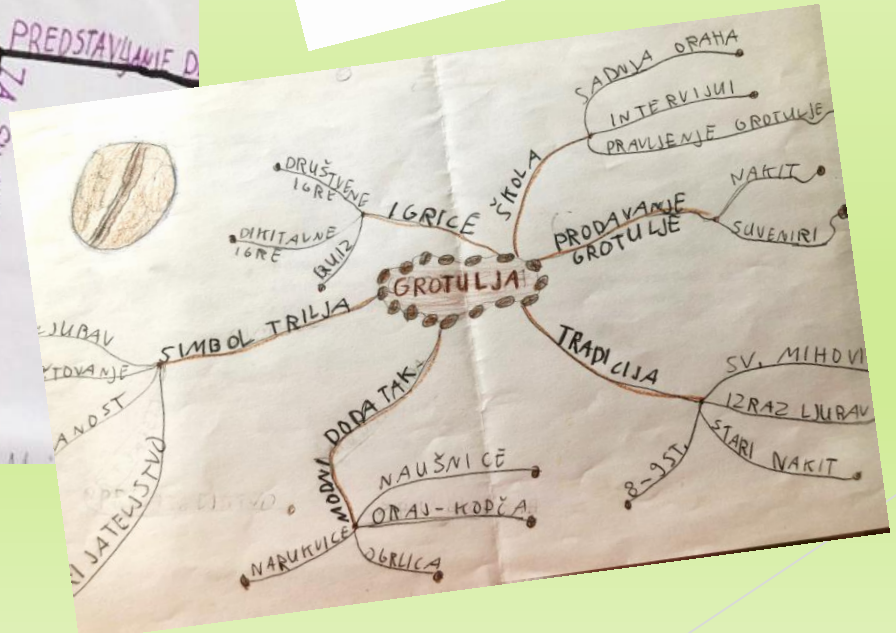

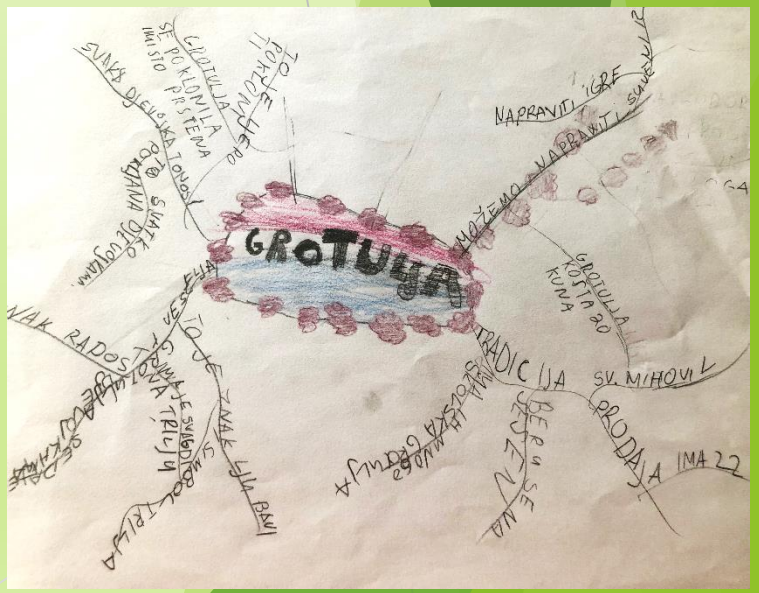

Akcijsko istraživanje; skupni rad
Ankete za učenike, mještane, roditelje…

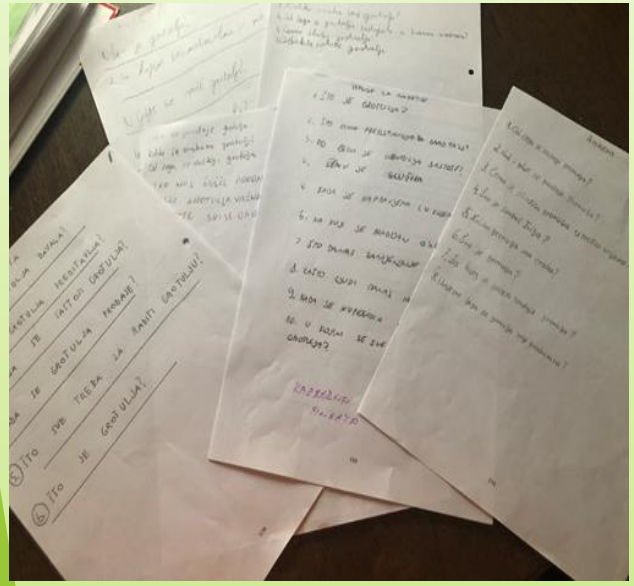

Anketa

1. Što je grotulja? _____
2. Kada se prodaje grotulja? _____
3. Gdje se prodaje grotulja? _____
4. Čemu je služila grotulja u prošlosti? _____
5. Koliko grotulja ima oraha? _____
6. Umjesto čega se grotulja prije darivala? _____
7. Je li grotulja zaštićena UNESCO-m? _____
8. Što sve treba za napraviti grotulju? _____
9. Gdje se sve grotulja prodaje? _____
10. Što je grotulja značila nekad, a što sada? _____
11. Tko najčešće prodaje grotulje? _____
12. Odakle potječe grotulja? _____
13. Poznaješ li suvenire u obliku grotulje?(Koje?) _____
14. Jesi li ikada darovao/la grotulju? Ako jesi kome i zbog čega?

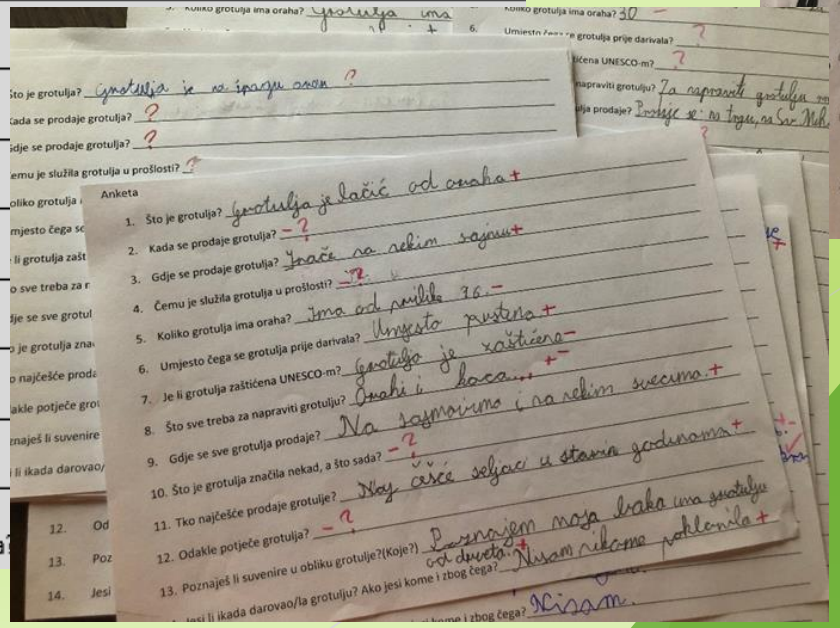

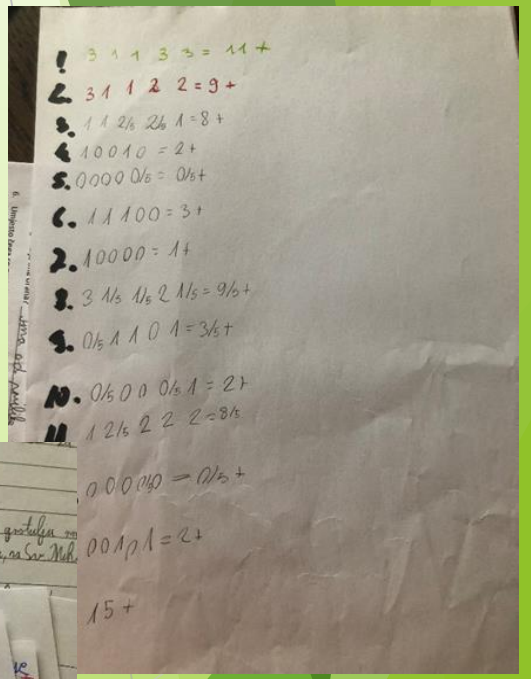

Rezultati istraživanja poznavanja grotulje

TIM "POSTOTAK"						
pitanje	UČENICI			RODITELJI, STARIJI, MJEŠTANI		
	60%-100%	20%-60%	0%-20%	60%-100%	20%-60%	0%-20%
1.	*			*		
2.	*			*		
3.	*			*		
4.			*		*	
5.			*		*	
6.			*		*	
9.			*	*		
8.		*		*		
9.			*		*	
10.			*		*	
11.		*		*		
12.			*			*
13.			*			*
14				*	*	
ZAKLJUČAK:	Odrasli su točno odgovorili na više pitanja nego učenici. Smatramo kako se znanje o grotulji gubi i trebamo to promijeniti. O podrijetlu i suvenirima ne znaju gotovo ništa ni odrasli ni učenici i smatramo da trebamo to promijeniti i raditi suvenire.					

Skupine za istraživanje grotulje nakon akcijskog istraživanja

Proučavanje materijala za sudjelovanje na školskoj smotri GOO-a

- Metodički priručnik za učitelje/nastavnike za odgoj i obrazovanje za demokratsko građanstvo i ljudska prava
- Ustav Republike Hrvatske (Članak 3)
- Konvencija o pravima djeteta (Članak 13.1.)
- Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje
- Roditeljska dopusnica za sudjelovanje

- Mapa i pano GOO-a sa svim sadržajima i učeničkim radovima:
- ISTRAŽIVANJE I OBJAŠNJENJE PROBLEMA
- ISTRAŽIVANJE ALTERNATIVNIH POLITIKA ZA PROBLEMA
- PREDLAGANJE JAVNE POLITIKE ZA RJEŠAVANJE PROBLEMA
- PLAN AKCIJE ZA RJEŠAVANJE PROBLEMA
- *Razgovor s kolegicama koje su već sudjelovale na smotrama GOO-a*

Realizacija projekta kroz nastavne predmete (okvirni plan)

- **Aktivnosti kroz nastavne predmete i međupredmetne teme**
- **Sat razrednika** - kulturna baština, grotulja
- **Sat razrednika Istraživanje** – analiza prikupljenih materijala
- **Hrvatski jezik Grotuljon te prosin** - interpretacija
- **Hrvatski jezik** - stvaralačko pisanje ‘’Grotulja’’
- **Likovna kultura** - nizanje i crtanje grotulje (prodaja grotulja na sajmu, razredna kasa i plan potrošnje, sadnica i materijali za suvenire)
- **Likovna kultura** - oblikovanje oraha od das mase (gost u razredu)
- **Likovna kultura** - bojanje akrilnim bojama i nizanje, označivači stranica
- **Sat razrednika** - prijedlozi za suvenire i mogućnosti suradnje i promidžbe grotulje

Realizacija projekta kroz nastavne predmete

- **Priroda i društvo** - istraživanje prirodnih, kulturnih znamenitosti za zadatke u "Grotulji"
- **Matematika** - igra "Grotulja" s matematičkim zadatcima (zadatci na Večeri matematike)
- **Hrvatski jezik** - dopis Gradu, Muzeju, TZ i udrugama
- **Likovna kultura** - oblikovanje i bojanje das mase (naušnice i prsten)
- **Hrvatski jezik** - grotulja, gost s radija u razredu, deseterac na temu grotulje,
- **Priroda i društvo** - ekologija, sadimo orah (presađivanje na proljeće)
- **Hrvatski jezik, medijska kultura** - gostovanje na radiju, promocija projekta
- **Hrvatski jezik** - usmena prezentacija projekta u razredu

Cilj i zadatci

- **Istražiti** podrijetlo, izradu i simboliku grotulje
- **Objasniti** važnost koju grotulja zaslužuje u svijetu kulturne baštine
- **Izraditi** suvenire na temu grotulje
- **Osmisliti i izraditi** igre na temu grotulje
- **Predstaviti** grotulju javnosti
- **Prezentirati** svoj rad na Smotri GOO-a
- **Proučiti i prikupiti dokumentaciju** na svrstavanju grotulje na popis nematerijalne kulturne baštine

Ishodi

- OŠ HJ C.4.1 Učenik izdvaja ključnu poruku ili podatak u obavijesnome tekstu iz različitih medija primjerenih dobi učenika
- OŠ HJ B.4.5 Učenik se stvaralački izražava prema vlastitom interesu potaknut različitim iskustvima.
- OŠ HJ A.4.3 Učenik govori kratke tekstove jednostavnih struktura u skladu sa svrhom govorenja
- OŠ HJ A.4.1.Učenik razgovara i govori u skladu s komunikacijskom situacijom.
- OŠ HJ C.4.1.Učenik izdvaja važne podatke koristeći se različitim izvorima primjerenima dobi.
- OŠ LK A.4.2. Učenik demonstrira fine motoričke vještine upotrebom različitih likovnih materijala i postupaka u vlastitom likovnom izražavanju.
- OŠ GK B.4.2. Učenik pjevanjem izvodi autorske i tradicijske pjesme iz Hrvatske i svijeta.
- OŠ PID C.4.1. Učenik obrazlaže ulogu, utjecaj i važnost povijesnoga nasljeđa te prirodnih i društvenih različitosti domovine na razvoj nacionalnoga identiteta
- OŠ PID C.4.3. Učenik objašnjava povezanost prirodnoga i društvenoga okružja s gospodarstvom Republike Hrvatske
- OŠ MAT E.4.1.Provodi jednostavna istraživanja i analizira dobivene podatke.

Ishodi - međupredmetne teme

- A.1.2.Uz podršku učitelja ili samostalno traži nove informacije iz različitih izvora i uspješno ih primjenjuje pri rješavanju problema.
- A. 2.2. Učenik primjenjuje strategije učenja i rješava probleme u svim područjima učenja uz praćenje i podršku učitelja.
- B. 2.3. Prepoznaje važnost odgovornog poduzetništva za rast i razvoj pojedinca i zajednice.
- B.2.1. Razvija poduzetničku ideju od koncepta do realizacije.
- C 2. 3. Učenik uz pomoć učitelja ili samostalno uspoređuje i odabire potrebne informacije između pronađenih informacija
- C 2.4.Učenik uz pomoć učitelja odgovorno upravlja prikupljenim informacijama
- C.2.1. Sudjeluje u aktivnostima škole
- C. 2.3. Promiče kvalitetu života u školi

Metode i oblici rada

- Metode rada: heuristička, projektna nastava, istraživačka, rješavanja problema, dijaloška, igranja uloga, oluja ideja, kreativno pisanje, metoda demonstracije, metoda rada s tekstom, metoda čitanja, praktičnih radova
- Oblici rada: individualni, timski, skupni, rad u paru

Podjela u timove

Prvi koraci

Što je potrebno? Oraji (orasi), igla, špag, nožice, šilo i dobra volja ☺

Izrada u učionici – nizali smo orahe i uživali u radu ☺

Prodaja grotulje na derneku za svetog Mijovila☺

Prodali 22 grotulje! Novac je za materijale za suvenire i za humanitarne svrhe….

Edukacije o grotulji, intervjui, ankete…

Br.	Ključna pitanja	Odgovor
1.	Što je grotulja i što ona predstavlja za naš grad?	Grotulja je niz oraha povezanih u ogrlicu koja predstavlja poklon za djevojke.
2.	Čemu je grotulja služila?	Grotulja je služila kao znak pažnje i ljubavi od strane mladića koji bi iste kupovali i djevojkama stavljali oko vrata.
3.	Kada je nastala grotulja?	Usmenom predajom došlo je do zaključka da je triljska grotulja nastala po uzoru na zlatnu triljsku ogrlicu, a pošto je ovaj kraj bio siromašan, mladići su za blagdan sv. Mihovila kupovali i darivali grotulje izrađene od oraha.
4.	Koliko oraha ima na sebi?	Može biti svih dimenzija i količina oraha stavljenih u ogrlicu.
5.	Naš razred radi suvenire u vezi grotulje, kako nam možete pomoći oko prodaje?	Oko prodaje, Turistička zajednica grada Trilja može pomoći na takav način da pomogne tijekom oglašavanja te da grotulju kao izvorni suvenir prezentira i prodaje na raznim sajmovima i događajima.
6.	Mi bi smo željeli da se grotulja nađe na listi nematerijalne kulturne baštine, što bi smo trebali napraviti da se to ostvari?	Kako bi se grotulja našla na listi nematerijalne kulturne baštine, potrebno je istu prvu zaštititi,a takav dugotrajni proces koji obuhvaća više koraka stručnog ocjenjivanja bi najbolje mogao pokrenuti sam Grad Trilj.

- Svi učenici nižih razreda matične škole prošli su edukaciju koju je vodila kustosica Muzeja triljskog kraja Sanja Budić Leto.
- Predavanje o grotulji i test priredio je Ante Botić s Hit radija
- Intervju u TZ Trilj s Andrijanom Ivković
- Ksenijom Klarić iz Udruge žena Triljanke

Edukacije o grotulji, intervjui, ankete…

U Muzeju Triljskog kraja vidjeli su repliku zlatne ogrlice od 22 jagodice, Prema legendi po uzoru na tu ogrlicu nastala je grotulja i zamiranje djevojke…

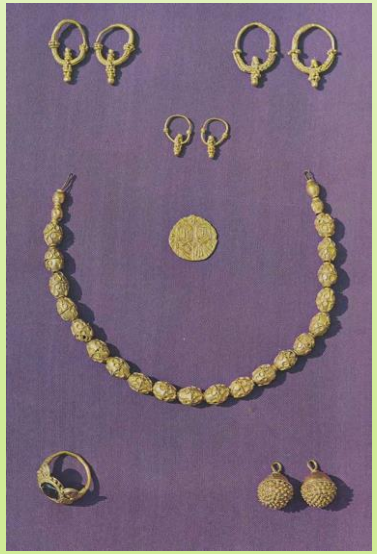

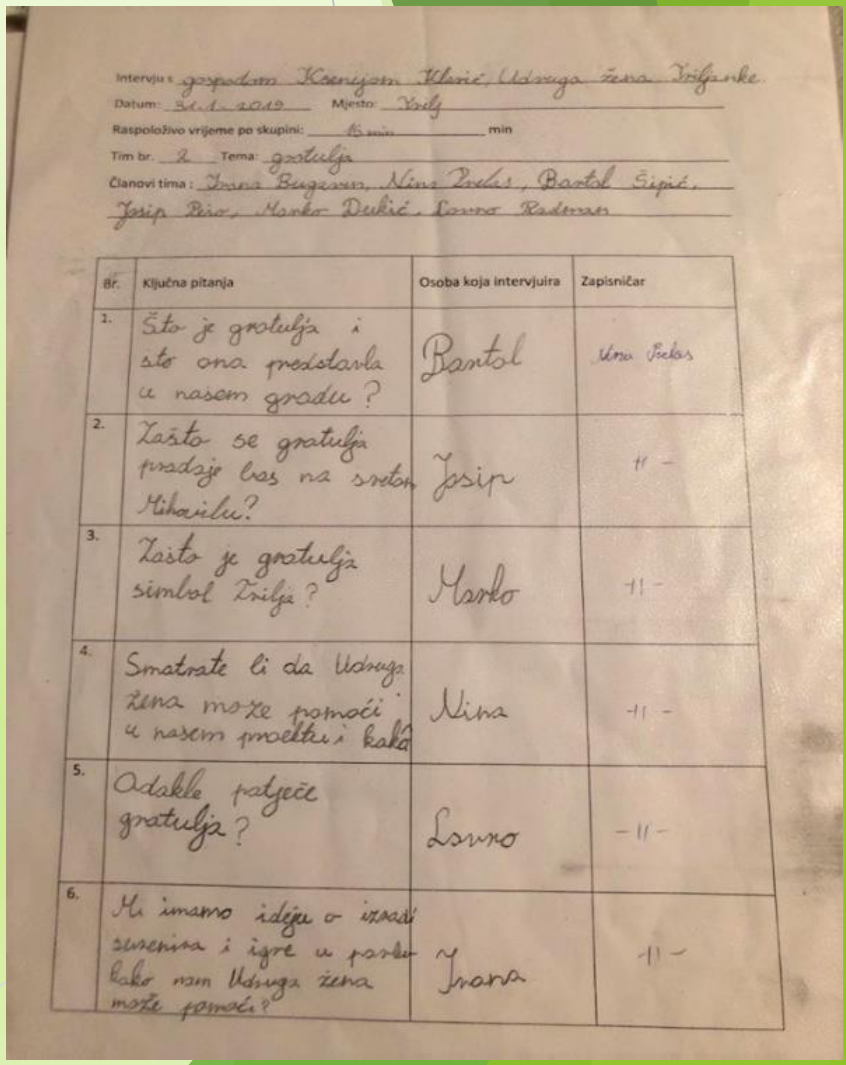

Intervju s: gospodom Ksenijom Klarić, Udruga žena Triljanke

Datum: 31.1.2019 Mjesto: Trilj

Raspoloživo vrijeme po skupini: 15 min min

Tim br. 2 Tema: grotulja

Članovi tima: Ivana Bugarin, Nina Prelas, Bartol Šipić, Josip Peio, Marko Dukić, Lovro Radman

Br.	Ključna pitanja	Osoba koja intervjuira	Zapisničar
1.	Što je grotulja i što ona predstavla u našem gradu?	Bartol	Nina Prelas
2.	Zašto se grotulja pradaje bas na sretan Mihovilu?	Josip	-//-
3.	Zašto je grotulja simbol Trilja?	Marko	-//-
4.	Smatrate li da Udruga žena može pomoći u našem proektu i kako	Nina	-//-
5.	Odakle potječe grotulja?	Lovro	-//-
6.	Mi imamo ideju o izradi suvenira i igre u parku kako nam Udruga žena može pomoći?	Ivana	-//-

Izrada igrica na temu grotulje
Rezultat skupnog rada… društvene igrice, objašnjenja pravila, figurice…. Promovirane na Večeri matematike…

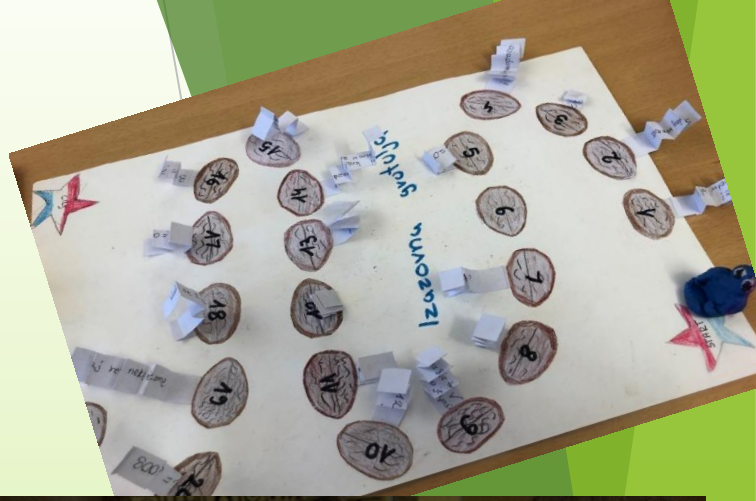

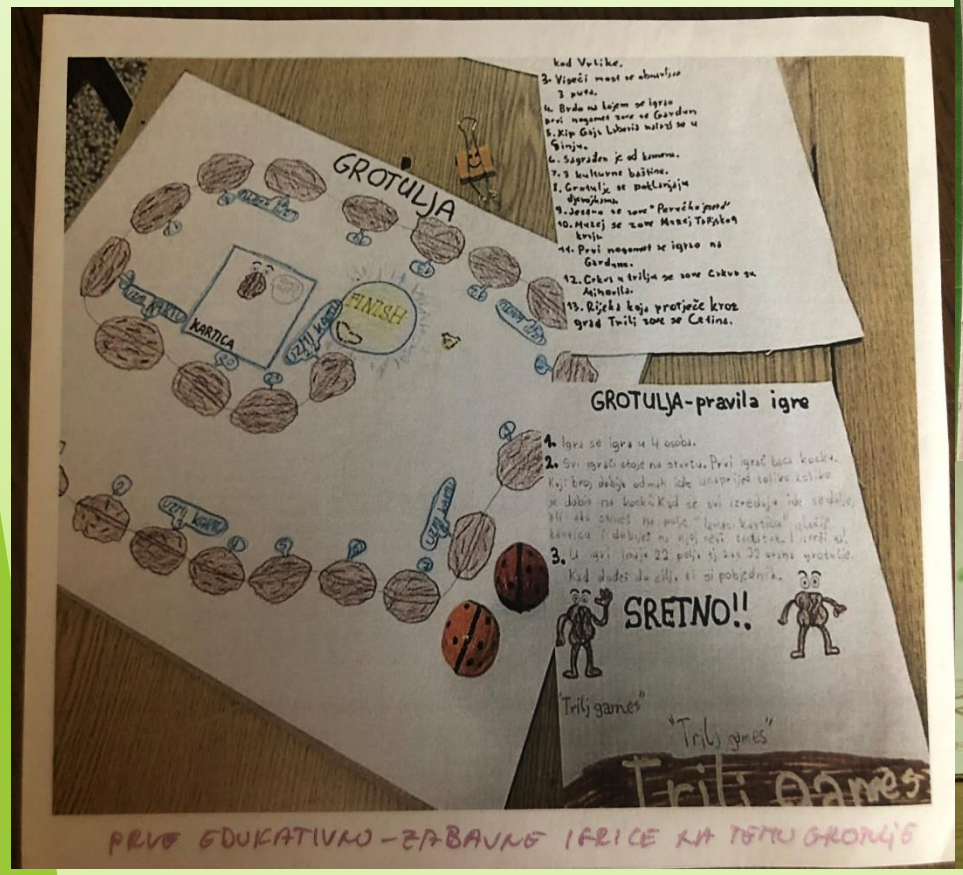

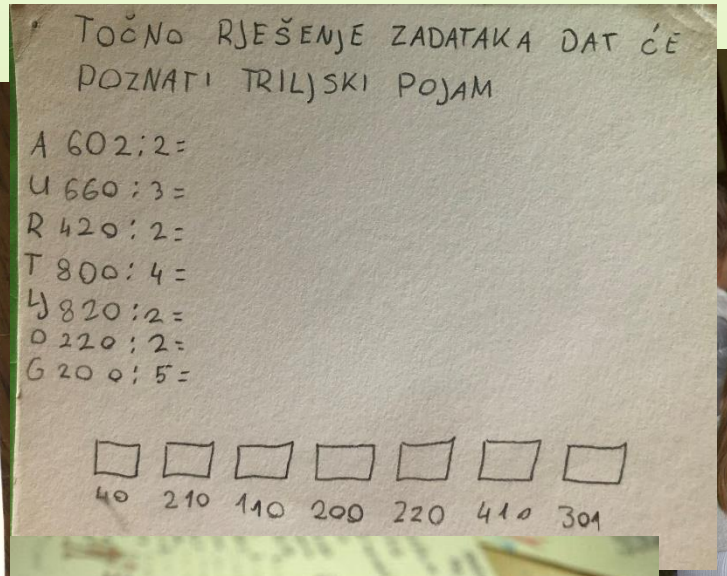

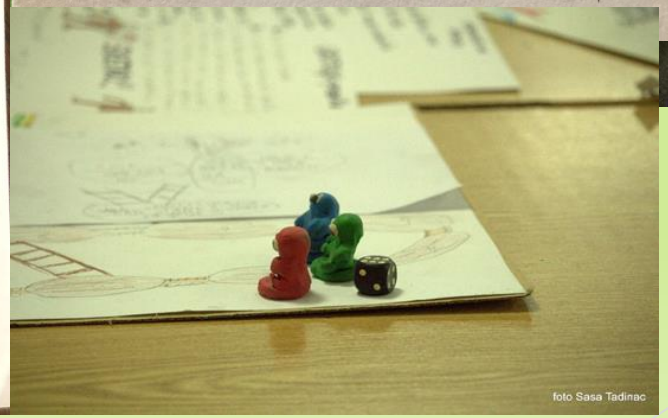

Digitalne igrice na temu grotulje:

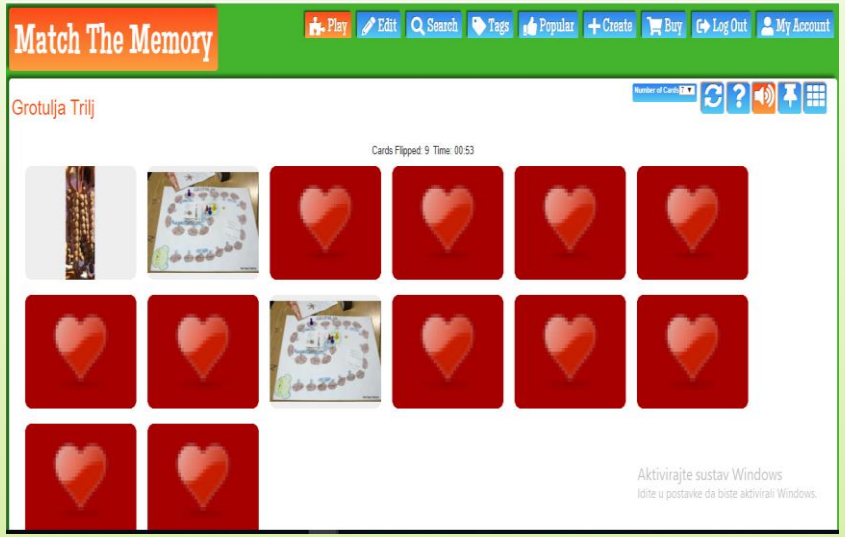

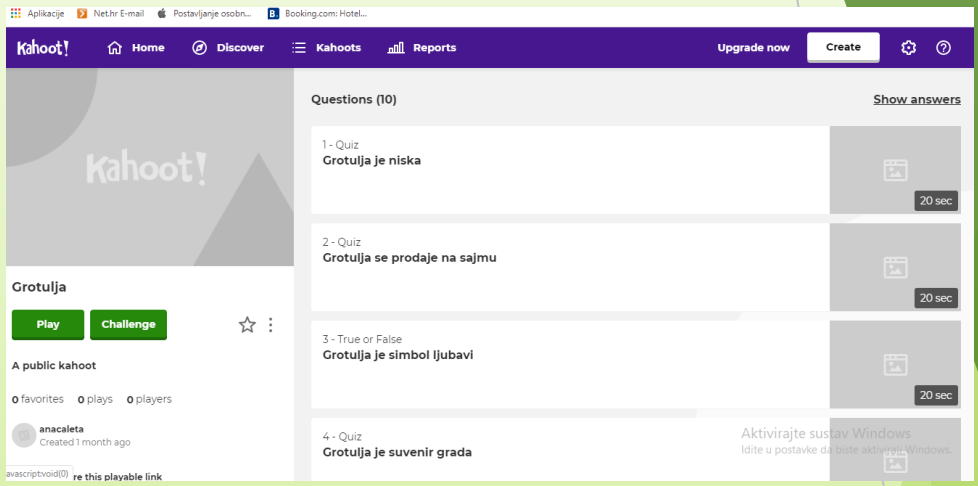

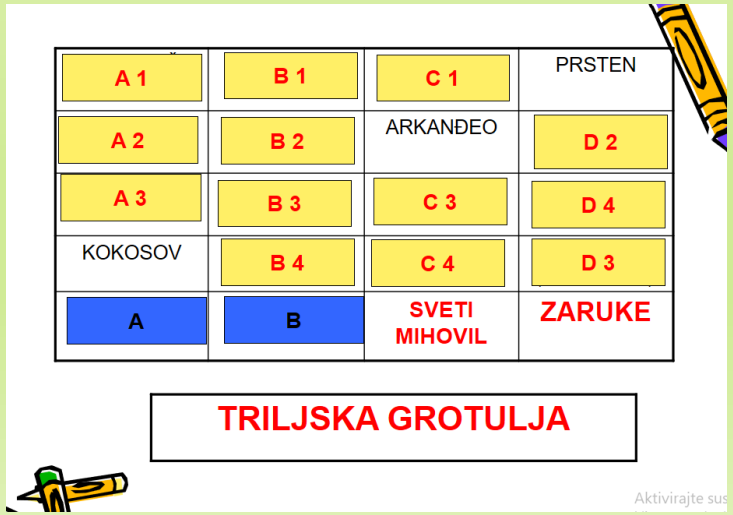

https://create.kahoot.it/details/054c576b-2faf-4667-bbaa-0b8356380e5f
https://matchthememory.com/grotulja-trilj
https://drive.google.com/file/d/1bANF9kFfXZmL_BR0_4jW5rAegbYxAdE5/view?usp=sharing

Pisanje deseteraca na temu grotulje
Nagrađeni su u tri kategorije za javni nastup na radiju: tradicionalni, duhoviti, originalni. Deseterci su tiskani na označivačima stranica

- ***Igran kolo grotulja se njiše,***
  draga majko napravi ih više!
- ***Mijovile grotulju ti nosin,***
  svoju curu na derneku prosin.
- ***Grotulja je uspomena stara***
  na njoj san se zaradio para.
- ***Oj, grotuljo, zlatna srićo moja,***
  najdraža mi uspomena tvoja.
- ***Lijen suze, Cetina ih nosi,***
  dragi drugu sa grotuljon prosi!
- ***Mili Bože, sritna li san bila,***
  od dragoga grotulju dobila!

Izrada suvenira

Radionicu vodila Ivanka Latinac – oblikovanje oraha od das mase

Izrada suvenira

Prstenja od das mase, označivači stranica na temu grotulje, magnet orah s fotografijama triljskih motiva, sve u posebnoj drvenoj kutijici….

Pokloni za Majčin dan

Sudjelovali su svi učenici nižih razreda matične škole; 9 razrednih odjela, 1.i 2. razred izrađivali naušnice, a učenici 3.i 4. razreda prsten

Orah

Sađenje, zalijevanje … bez oraha nema ni grotulja ☺

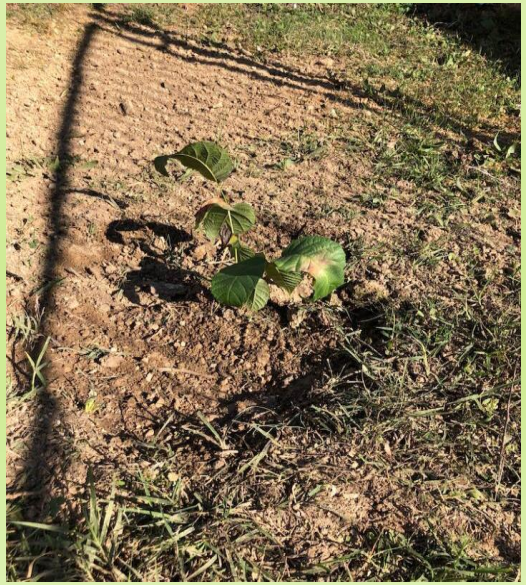

Prezentacija projekta pano

Prezentacija projekta

Na roditeljskom sastanku… na ŽSV-u učitelja razredne nastave

Prezentacija projekta
NAJVEĆI USPJEH: DRŽAVNA SMOTRA U ZAGREBU

PREDSTAVLJANJE

http://www.ferata.hr/ucenici-os-trilj-predstavili-grotulju-u-zagrebu/

http://www.ferata.hr/ucenici-os-trilj-posjetili-sinj-i-hit-radio/

http://os-trilj.skole.hr/?news_hk=1&news_id=660&mshow=952

hhttps://lokalni.vecernji.hr/zupanije/odrzana-prva-smotra-djecjeg-folklora-15419ttps://www.facebook.com/153192688193812/posts/httpwwwferatahrucenici-os-trilj-predstavili-grotulju/

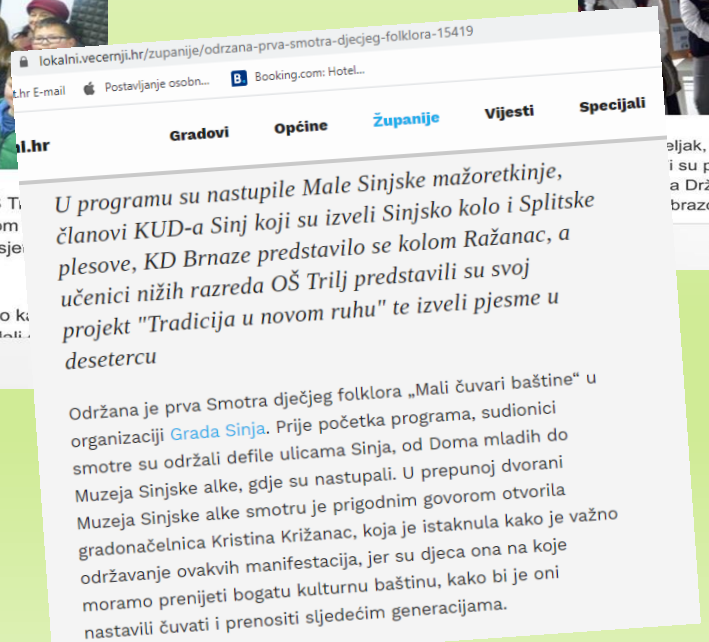

Zaštita grotulje kao izvornog proizvoda, odnosno nematerijalne kulturne baštine i umijeće izrade proizvoda

- **Postoji već izrađen obrazac za prijavu:**
- **Podatci: naziv dobra i podaci o predlagatelju (TZ/Grad)**
- **Povijesni podatci, kad se prvi put spominje, izvori način predaje itd.**
- **Opis samog dobra: način izrade, održavanja i sl.**
- **Vrsta dobra odnosno kakav je to običaj i značaj za zajednicu.**
- **Nositelji bi mogla biti OŠ Trilj jer provodi već neke projekte na ovu temu i muzej.**

- Prilozi: dokumentacijske fotografije, videa i zvučni zapisi (način na koji netko prenosi usmenu predaju o grotulji)
- Kako se to danas izrađuje, način prenošenja, mogućnost da se stvori nešto više npr. naš nakit, označivači stranica, magnetići…
- Prijedlog mjera zaštite, kakve su potrebe, način očuvanja, planovi i sl.

Darivanje grotulje

Piscu Jozi Klariću Klaji na promociji knjige … žiriju na Smotri u Zagrebu… 2.Michaelu Ursinusu, predsjedniku međunarodnog udruženja osmanlista na promociji slikovnice Tragom turskih tefte

Vrijednost grotulje osjeti se kad ti je netko pokloni i stavi oko – neopisivo ☺

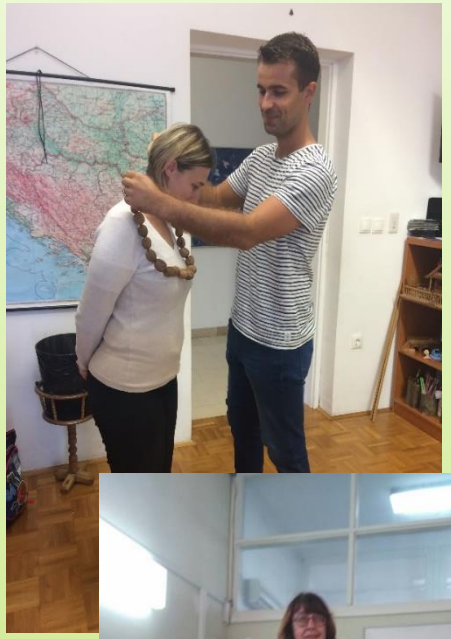

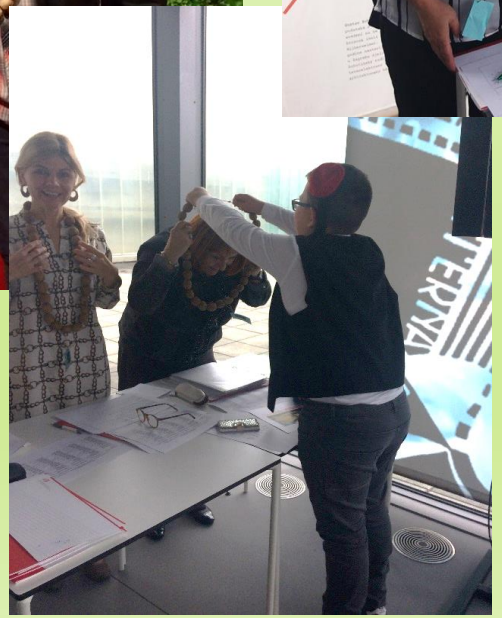

Posebno drago darivanje… Zlatko Dalić

- ***Grotulja ga grli oko vrata,***
  ljubav jača od suvoga zlata ☺

Naš rad je prepoznat…

OS TRILJ

OS TRILJ
Osnovna škola
Trilj

Dobra suradnja je ključ uspjeha! Zahvalni smo roditeljima, kolegama, društvenoj zajednici…

Što su učenici rekli o projektu?

- Radeći na projektu:
- razvijali smo prijateljske odnose
- naučili smo samostalno iznositi svoje mišljenje
- usvojili smo vještinu javnog izlaganja
- mnogo smo naučili i otvorili vidike
- istraživali smo različite izvore
- učili smo pripremati ankete, sortirati i obrađivati podatke
- radili smo izvan škole
- upoznali smo se s drugačijim načinima učenja
- izradili smo grotulju, suvenire, matematičke i društvene igrice
- izradili smo tablice i grafikone i digitalne igrice i to je isto bilo odlično
- produbili smo interes i ljubav za povijesnu i kulturnu baštinu svoga zavičaja
- učili smo se međusobnoj suradnji i toleranciji

Što su učenici rekli o predstavljaju projekta?

- Prije samog početka projekta predstavili smo naše zamisli roditeljima. Roditelji su bili oduševljeni našim planom i obećali svu moguću pomoć u realizaciji.
- Predstavljali smo rad na školskom panou i u javnosti.
- Sada znamo da i djeca mogu pridonijeti promjenama u svom mjestu.
- Projekt smo predstavili učenicima, pedagoginji i roditeljima u našoj učionici.
- Napisali smo izvješće i projekt smo predstavili na web stranici škole.
- Gostovali smo na Hit radiju u Sinju i javnost upoznali s našim radom.
- Projekt smo predstavili na Županijskom stručnom vijeću učitelja razredne nastave u OŠ Trilj.
- Iznijeli smo i plan rada u budućnosti.
- Odlično je raditi u timovima i skupinama, tako bolje učimo i zanimljivije je.
- Naš krajnji cilj je da grotulja bude prepoznata, zaštićena kao nematerijalna kulturna baština i da ima mnoštvo prepoznatljivih suvenira koji se dobro prodaju, kao i sama grotulja.

Predstavljanje grotulje na Sajmu sela, uz deseterce o grotulji…

Ponosno sam dite od Hrvata, grotulja je oko moga vrata ☺

Hvala na pažnji ☺

- Ukoliko imate pitanja rado ću odgovoriti…
- Kontakt za sva pitanja, savjete, naputke, komentare…
- ana.caleta1@skole.hr
- https://www.facebook.com/ana.caleta.372

- I zamolba ako možete odvojiti vrijeme i ispuniti upitnik na linku ☺ Hvala ☺
- https://forms.gle/xx4qajRwvSoPC1Xe7